

A large, semi-transparent circular graphic in the background. The top half shows a church with a tall steeple and a tiled roof. The bottom half shows a boat on water with several figures inside. The entire graphic is rendered in shades of green and white.

Zondagsontheiliging en Zondagsarbeid

Uitgave van de Nederlandse Vereniging tot bevordering
van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging te Rhenen.

Zondagsontheiliging en Zondagsarbeid

Deze brochure werd in 1996 verspreid onder redactie van de toenmalige voorzitter en secretaris, wijlen de heren E. de Groot en H. van Vliet.

Herdruk: 2016

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de
ZONDAGSRUST en de **ZONDAGSHEILIGING**
gevestigd te Rheden

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ten Geleide

Gezien de steeds toenemende ontheiliging van Gods dag achten wij als bestuur van de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging het noodzakelijk, via deze brochure de aandacht ook nog eens te vestigen op het veel besproken thema **“Zondagsarbeid”**, daar ongeoorloofde en niet noodzakelijke Zondagsarbeid steeds toeneemt, hetwelk Godonterend is.

Voorals de laatste tijd neemt één en ander steeds brutere vormen aan. Duidelijk moge zijn, dat wij niet de pretentie hebben dat wij het beter kunnen zeggen en schrijven dan velen, die hierover al publicaties het licht hebben doen zien.

Maar de eis Gods: “Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt...” verliest nooit zijn kracht.

Christophorus Love schrijft in één van zijn nagelaten werken, dat de Wet der Tien Geboden aan Israël gegeven is onder ontzaglijke tekenen van Gods tegenwoordigheid, omdat God de mensen wilde afschrikken van het verbreken van die wet, maar ook omdat Hij zou tonen de hevigheid van Zijn toorn over allen, die Zijn geboden verbreken.

Daarom kunnen wij elkander nooit genoeg wijzen op de eis Gods, die tot ieder mens komt, welke rang hij ook bekleedt of in welke staat hij ook gesteld is.

Mocht dan ook deze brochure vergezeld worden door Gods onmisbare zegen om als middel te dienen om onze overheid en ons volk te doen terugkeren van deze Godonterende en heilloze weg, die wij reeds zover zijn opgegaan. Daarbij zou ons land en volk alleen welvaren en Gods oordelen, die zeker over het verbreken van Zijn wet komen zullen, nog afgewend kunnen worden.

December 2007

Namens het bestuur van de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging

D. v.d. Sluis, voorzitter

D. Exalto, secretaris

Zondagsarbeid

Een onderwerp waar al veel over geschreven en gesproken is en zeker niet het minst in de laatste tijd.

Daarbij spreekt men dan over noodzakelijke en niet noodzakelijke arbeid. Toch kunnen wij -naar onze mening- hierbij beter uitgaan van geoorloofde en niet- geoorloofde arbeid.

Want door de zonde - waardoor ons verstand verduisterd is - achten wij zoveel dingen noodzakelijk, die nochtans niet geoorloofd zijn.

Wanneer men dan ook over zondagsarbeid spreekt, bewijst men dat er bij elk mens een ingeschapen Godskennis is.

Immers zelden of nooit beluistert men een twistgesprek of men al of niet op de zes werkdagen zijn werk mag verrichten. Integendeel, in het bewustzijn van elk mens leeft in meerdere of mindere mate: “Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen”.

Maar wanneer het gaat over zondagsarbeid, dan zal het laatste twistgesprek nog niet gevoerd zijn. Dan juist komt openbaar wat de mens door de zonde geworden is, daar hij door de zondeval betuigd heeft als God te willen zijn, kennende het goed en het kwaad.

Daarbij alle geboden en verboden als met voeten vertredende, ontkenkende dat er een hoogste en soevereine Wetgever is, Die onafhankelijk van elk schepsel alleen gebieden en verbieden kan.

En toch, hoe en op wat wijze men het bestaan van dat hoogste gezag ontkent, het is meer een wensen dan een dadelijk geloven.

Dus is ons een Wet gegeven, die reeds in het paradijs uitgevaardigd werd en waarbij God als Schepper, Zelf de rustdag kwam in te stellen.

Wij lezen immers in Genesis 2, dat God Zelf op de zevende dag gerust heeft van al Zijn werk. Niet omdat de Schepper vermoeid was zoals dat bij ons mensen voorkomt. Want zo staat er geschreven: “Weet gij het niet? Hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de Heere, de Schepper van de einden der aarde, noch moede, noch mat wordt?” Jesaja 40 : 28.

Reeds toen, terwijl alles nog in een volmaakte harmonie was, kwam het onderscheid in geoorloofde en niet- geoorloofde arbeid openbaar.

Immers, op de zevende dag rustte God nadat al het scheppingswerk verricht was, waar Adam was gesteld in de hof van Eden, om die te bouwen en te

bewaren, en zelfs over alle dieren die God geschapen had, heerschappij had. Een bewijs, dat er bepaalde arbeid op de sabbat mag gebeuren, daar mens en dier ook op de sabbat haar verzorging nodig hebben.

Deze geoorloofde arbeid is in haar omvang na de zondeval meerder geworden, omdat wij door de zonde alle ellende onderworpen zijn, die zich alle zeven dagen openbaart en ons overkomt.

Denk slechts, om maar enkele dingen te noemen, die ons ook op de sabbat kunnen treffen:

- dat wij plotseling met een ziekte bezocht worden, of ons een ongeval overkomt;
- dat ons huis of schuur in brand raakt; dat ons vee in een put valt;
- dat wij wegens gevreesde dijkdoorbraak huis en haard verlaten moeten.

Zou het dan niet geoorloofd zijn - ook al is het sabbat - om de helpende hand te bieden en te doen wat onze hand vindt om te doen?

Staat er niet geschreven: “Zo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen” (Mattheüs 12 : 12).

Bij deze opgesomde zaken is het niet alleen geoorloofd maar zelfs verplicht te helpen, daar waar hulp nodig is.

En toch hebben wij voorzichtigheid te betrachten om een beroep te kiezen waarbij wel geoorloofde en noodzakelijke arbeid, ook op de dag des Heeren, verricht moet worden.

Om slechts een enkel voorbeeld te noemen: als men in dienst is bij de politie, is het niet uitgesloten dat men ook op de dag des Heeren toezicht moet houden op en bij het voetbalveld of bij andere evenementen en festiviteiten. Is men in dienst van de overheid als sluis- of brugwachter, ook dan kan men genoodzaakt worden om op de dag des Heeren sluisen en bruggen te bedienen ten behoeve van de pleziervaartuigen.

Ook bij de gezondheidszorg en andere verzorgende beroepen kan men gedwongen worden werkzaamheden te moeten verrichten die niet noodzakelijk zijn en zeker niet geoorloofd.

Talrijke voorbeelden zou men nog kunnen opsommen waar men beroepsmatig op de dag des Heeren arbeid verricht die niet strikt noodzakelijk is en daarom tot de ongeoorloofde arbeid gerekend moet worden.

“Mag men dan zulk een beroep niet kiezen?” zo zou men de vraag kunnen stellen.

Daar deze beroepen op zichzelf niet ongeoorloofd zijn, zeker wel. Maar uit

oorzaak van de verdorvenheid van het ganse menselijke geslacht - dus de zonde - moet er een overheid zijn die zijn onderdanen geboden en verboden oplegt opdat de ongebondenheid der mensen bedwongen wordt, en heeft zij mede tot haar taak dat die geboden en verboden ongeschonden blijven, ook op de dag des Heeren.

Dit geldt ook voor de verzorgende beroepen.

Want eveneens door de zonde zijn wij in dit leven alle ziekten en kwalen onderworpen en is het geoorloofd en noodzakelijk dezulken te verzorgen en te trachten hun leed te verzachten, ook op de dag des Heeren.

Wij schreven hierboven reeds dat de Bijbel ons leert: “Zo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen.”

De dag veranderd, de sabbat bewaard.

Nu hoort men nogal eens: ja, maar niet de zondag is de sabbat des Heeren, maar de zaterdag, want er staat geschreven: “... Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat des Heeren uws Gods, dan zult gij geen werk doen...”

En inderdaad zo staat het geschreven, lees maar Exodus 20 en Deuteronomium 5.

Waarom, zo vraagt men verder, wordt dan nu de zondag als sabbat gevierd en niet de zaterdag?

Wij zullen trachten daarop een antwoord te geven.

De wet Gods is van eeuwigheid, zie Psalm 40: 9. “Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uwe wet is in het midden Mijns ingewands”, en zoals wij hierboven schreven, is deze wet reeds gegeven in het paradijs. In Genesis 2 lezen we immers, dat God Zelf op de zevende dag gerust heeft van al Zijn werk, dat is het scheppingswerk.

Niet dat de Schepper vermoeid was, zoals dat bij ons mensen voorkomt na gedane arbeid.

Want er staat geschreven: “Weet gij het niet? Hebt gij niet gehoord, dat de eeuwige God, de Heere, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt?”

Die Wet is onder het Oude Testament verzegeld aan het volk Israël, geschreven op twee stenen tafelen om hen te onderwijzen.

Maar daar ze geschreven of ingegrift zijn in stenen tafelen, wijst dit ook op de eeuwigdurende kracht van die wet.

En hoe nauwkeurig die wet onderhouden moest worden, kunnen wij in de geschiedenis van Israëls volk lezen.

Op de sabbat mochten zij geen manna verzamelen en de man die op de sabbat hout verzamelde moest gedood worden.

Vele malen kunnen wij in Israëls geschiedenis lezen, dat deze wet als met voeten vertreden werd, maar waarover ook zovele malen bij monde van de profeten de straffen hierover werden aangekondigd.

Zeker zal het voor het Oudtestamentische volk dit gebod een zware last geweest zijn, daar geboden werd om in zes dagen te arbeiden en al hun werk te doen en na al dat zwoegen een dag mochten rusten om zich in de sabbat en daarin in hun Schepper en in al het geschapene te verlustigen.

Toch was ook die rust, die Israëls volk op de zevende dag genieten mocht, niet de volmaakte rust, maar slechts een afschaduwing van die rust, die alleen voor alle ware Israëlieten, door de geheel enige Rustaanbrenger, dat is Christus, verkregen zal worden.

Om die rust te verwerven moest Christus de ganse wet, dus ook het sabbatsgebod door Zijn lijdelijke- en dadelijke gehoorzaamheid vervullen. Dit kon nooit meer door enig mens, die ooit ter wereld komen zou, geschieden.

Want toen Adam in zonde gevallen was, door het eten van de verboden vrucht, is in hem het ganse menselijke geslacht van God afgefallen en heeft de leugen die satan tot hem sprak, als waarheid geloofd, menende dan als God te zijn, kennende het goed en het kwaad.

Daarom is Christus in de wereld gekomen, Die van Zichzelf getuigt: “Meent niet, dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen” (Mattheüs 5 : 17).

Daardoor heeft Hij ontallijke smaadheden naar ziel en lichaam moeten lijden en vele bespottingen moeten ondergaan.

In Zijn menselijke natuur heeft Hij geleden zoals nooit enig mens geleden heeft, ja, de straf die op de zonde bedreigd was, volkomen gedragen.

Het vonnis, uitgesproken over de zonde: “... want ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven”, heeft Hij geheel vrijwillig aanvaard en is de van God vervloekte en smadelijke kruisdood gestorven en, zoals Jesaja het reeds profeteerde, “... en met de overtreders is geteld geweest.”

Maar laten wij bedenken dat Christus, Die deze vervloekte dood gans gewillig heeft ondergaan, dit niet voor alle mensen gedaan heeft, maar alleen voor hen, die door het licht van Gods Geest als wetsovertreders en dus ook als sabbatschenders zich hebben leren kennen. Want die alleen leren in waarheid te smeken: “O God, wees mij zondaar genadig.”

En voor dezulken is er dan ook alleen maar genade verworven, die zij in dit leven reeds deelachtig worden en bij hun sterven doet ingaan in die volmaakte rust om eeuwig sabbat te mogen houden.

Zou echter Christus nu alleen maar deze vervloekte dood hebben ondergaan en begraven zijn, dan zou niemand éénmaal die eeuwige rust kunnen en mogen ingaan.

Neen, Hij kon van de dood niet gehouden worden, maar moest ten derde dage verrijzen uit het graf, waardoor Hij krachtiglijk bewezen heeft, dood en graf overwonnen te hebben en de wet, die door de zonde van het ganse menselijke geslacht totaal verbroken was, volkomen vervuld te hebben.

Maar Hij heeft ook door Zijn dood en opstanding betoond, dat de gehele schaduwdienst, waaronder Israël geleefd had, ten einde was.

Bij Zijn sterven scheurde het voorhangsel middendoor, van boven tot beneden. Dit voorhangsel scheidde het heilige van het heilige der heiligen waar weleer de hogepriester éénmaal per jaar mocht ingaan.

Daar het voorhangsel nu gescheurd was kon het gehele volk in dat heilige der heiligen inzien, en bij Zijn opstanding betoonde Christus krachtiglijk bewezen te zijn de Zoon van God in Wiens offerande God, als Rechter, alleen een volkomen voldoening verkregen had.

Dit is dan ook tot troost voor dezulken, die wij hierboven beschreven hebben als smekelingen om genade, want voor dezulken is de verdoemende kracht der zonde volkomen teniet gedaan. Hoort de apostel Paulus, zichzelf daarbij insluitend, betuigen - hoewel hij van zichzelf komt te zeggen: mij de grootste der zondaren - "Wie is het, die verdoemt? Christus is het Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt" (Romeinen 8 : 34).

Maar door Zijn opstanding ten derde dage is ook de Oudtestamentische sabbat opgehouden en hebben de vele offeranden die toen gepleegd moesten worden, daar zij slechts een schaduw waren van dat Ene en volmaakte offer, een einde genomen, en mag nu de eerste dag der week als de Nieuwtestamentische sabbat, ja moet deze eerste dag der week, als de aan God geheiligde dag, onderhouden worden, uit liefde en de daaruit vloeiende dankbaarheid voor de volkomen genoegdoening aan Gods heilige wet, waardoor een volkomen en storeloze rust is aangebracht.

Al is dan nergens in Gods Woord uitdrukkelijk beschreven, dat wij de eerste dag der week als de van God geheiligde dag moeten onderhouden in plaats van de zevende dag, toch zijn er genoeg bewijzen uit de Schrift aan

te voeren, dat ná de opstanding van Christus de eerste dag der week de van God geheiligde en aan Zijn dienst gewijde dag is.

De apostel Paulus toornde dan ook zeer tegen de Galatiërs, omdat zij nog vasthielden aan de Joodse oudheden, onder meer de besnijdenis maar ook de Joodse sabbat, omdat dit een miskennen was van de genade, die Christus verworven had.

In Handelingen 20 : 7 staat geschreven: “En op de eersten dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen...”, waarvan de kanttekenaars zeggen: “welke dag, de dag des Heeren genaamd wordt.”

In 1 Corinthe 16 : 2 beveelt Paulus, om op elken eersten dag der week iets weg te leggen om in de nooddrift der armen te voorzien.

En Johannes getuigt in Openbaring 1 : 10: “En ik was in den geest op den dag des Heeren...”, waarbij de kanttekenaars zeggen: Dat is, de eerste dag der week, zo genoemd omdat Christus op dien dag is opgestaan van de doden, en omdat de dienst des Heeren reeds in dien tijd door de Christenen, in plaats van de sabbat, werd gepleegd.

Al hield men na de opstanding van Christus nog wel vast aan de Joodse oudheden, toch werden deze steeds meer verdrongen, zo ook de Oudtestamentische sabbat.

Maar in het begin van de tweede eeuw, werd de zondag als de dag des Heeren reeds algemeen gevierd.

Onder de regering van Constantijn de Grote, werd de zondag als de eerste dag der week in de staatswetgeving opgenomen.

Op aandrang der Christelijke synoden werden door de latere keizers strenge bepalingen gemaakt voor de handhaving van de zondagsrust.

Zelfs keizer Leo I ging in het jaar 469 na Christus, de wet, die Constantijn gemaakt had, consequent doorvoeren en aanscherpen, door alle niet geoorloofde arbeid, waaronder ook handenarbeid, te verbieden.

In de acta van de Nationale Synode gehouden te Dordrecht in 1618/1619 kan men lezen, dat zij als haar mening uitte: “Nu de sabbat der Joden is afgeschaft, moeten de Christenen de zondag plechtig heiligen.”

En Wilhelmus á Brakel schrijft in zijn voortreffelijk werk, genaamd: “De redelijke Godsdienst”, dat de verandering van de zevende dag naar de eerste dag van de week niet naar des mensen wil is geschied, maar door Christus en der apostelen last uit Christus’ naam, blijvende het wezen van de sabbat in zijn volle kracht na zes dagen telkens omkomende.”

Zijn dit nu niet genoeg bewijzen, zowel uit Gods onfeilbaar Woord, als uit

de ongewijde schrijvers, dat de Joodse sabbat- de zevende dag- onder het Nieuwe Testament veranderd is in de eerste dag der week?

Dat wij dan met de Psalmist onszelf en elkander op mochten wekken door uit te roepen: “Dit is de dag, dien de HEERE gemaakt heeft, laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn.”

Maar al is die dag nu veranderd van de zevende in de eerste dag, toch is daardoor de eis, ons in het vierde gebod gesteld, niet verminderd. Want ook heden geldt voor een ieder - wat gelden zal tot de voleinding der eeuwen toe - “Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt...”

De ware rustdagviering

Want wie dan ook iets van dat heil, dat Christus door Zijn dood en opstanding verworven heeft, heeft leren kennen, voor die is de sabbat, als de rustdag, zulk een verlustiging dat zij het zichzelf en anderen toeroepen: “Laat ons de rustdag wijden, met psalmen tot Gods eer.”

Maar dan is het ook een oprechte begeerte, “dat ik al de dagen mijns levens, van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange.”

Ja, dezulken mogen hier weleens de voorproefjes smaken van die volmaakte vreugde, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft en in geen ‘s mensen hart ooit is opgeklommen, maar die ze toch eenmaal volmaakt mogen genieten. Daarom staat er dan ook voor hen tot bemoediging geschreven: “Er blijft dan een rust over voor het volk Gods.”

Helaas zijn er weinigen, en laten wij onszelf daarbij maar nauw onderzoeken, die de waarde van de ons gegeven en nog gelaten sabbat recht kennen en beseffen.

Een leraar schreef eens: “Vergadering op vergadering wordt gehouden en vele uren worden er aan besteed om uit te maken wat wel en wat niet geoorloofd is. Kerkelijke vergaderingen worden er belegd om de lijnen te trekken, doch alles is zover van God afgeweken, dat er in het algemeen niets anders is overgebleven dan een eigenwillige godsdienst naar het vlees. Men stelt het zo voor, dat men God kan dienen, maar tegelijk ook nog genoeg van de wereld kan genieten.”

Zo ver zijn wij van God afgeweken, dat wij bijna niet meer weten wat zonde is. Men kan reizen en trekken naar willekeur. De plaatsen der ijdelheid staan wijd open. Genieten van de wereld, meedoen aan allerlei uitpattingen en bos en strand bezoeken. Gods dag wordt er aan gewaagd en Zijn gebod wordt met voeten vertreden. De kerken worden ontvolkt

en de voetbalvelden en andere sportmanifestaties trekken tienduizenden, zodat de dag des Heeren hoe langer hoe meer een zondedag is geworden. Gods huis wordt woest gelaten, ja zelfs kerken, waar weleer Gods Woord zuiver gepredikt werd en de ware Christen voedsel voor zijn hart mocht verkrijgen, worden tot tempels van de duivel gemaakt of voor musea en tentoonstellingen ingericht.”

De twee “paradijsbloemen”, de sabbat en het huwelijk, worden steeds meer van haar fleur en geur beroofd. Wie bedenkt, en waar wordt nog bedacht, dat de sabbat - de dag des HEEREN - een van God geboden zaak en een van God geschonken goed is.

De bakens verzet

Wij zien en ondervinden het, dat de bakens door overheid en onderdaan steeds verder verzet worden, terwijl Gods Woord ons toeroept: “Zet de oude palen niet terug, die uw vaders gemaakt hebben.”

Is het niet betreurenswaardig dat onze overheid steeds meer gehoor geeft aan de roep van het volk: Geef ons brood en spelen?

En zij - onze overheid - steeds meer mogelijkheden verschaft, dat het volk zich op Gods dag uitleeft naar eigen goeddunken? Miljoenen van de opgebrachte belastinggelden zijn er besteed voor het aanleggen van sportvelden en openbare gemakkelijkheden en daar waar die op Gods dag nog gesloten gehouden werden, wordt door de overheid gestimuleerd om alsnog haar poorten, ook op de dag des Heeren, open te zetten.

Kopen en verkopen op de dag des Heeren wordt niet alleen als een toelaatbaar iets beschouwd, maar zelfs als een noodzakelijkheid, daar de kerkgang toch steeds minder wordt en men toch de mensen in de gelegenheid moet stellen, zo redeneert men, om ook dan hun inkopen te kunnen doen.

En door al het geschreeuw van: geef ons brood en spelen, wordt de waarschuwend stem tegen dit alles, vermoord.

Is het niet zo, dat ook ons Nederlandse volk steeds meer went aan de ontwenning van al Gods geboden?

Men rekent en redeneert wat haalbaar is en spreekt over dingen die er al zijn, als vaststaande gegevens, maar bedenkt daarbij niet de alleen vaststaande gegevens die in Gods Woord en Wet verwoord zijn.

Zou Gods Woord dan van zijn kracht beroofd zijn, dat een ieder mens toeroept: “Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen?”

Zien wij op de wetgeving voor wat betreft de Zondagswet, dan kunnen wij niets anders concluderen als dat ook daarin een snelle afloop als der wateren te vinden is.

In de Zondagswet van 1815 was bepaald, dat het verboden was om op zondag niet noodzakelijke arbeid te verrichten.

Spel en sport mocht niet in het openbaar beoefend worden en de openbare gemakkelikheden moesten gesloten blijven. Bij overtreding werden zelfs geldboeten en/of gevangenisstraffen aangekondigd.

Maar in 1953 meende onze toenmalige overheid dat deze wet nodig aan revisie toe was. Men achtte het noodzakelijk dat de bestaande voorschriften vervangen moesten worden door regelgeving ter wegneming van beletselen voor de viering en ter verzekering van de openbare rust op de zondag en enige Christelijke feestdagen. Oppervlakkig gelezen, zou men kunnen denken dat hier de overheid nog nadere voorschriften geeft tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging, dan in de bestaande Zondagswet van 1815.

Doch bij zulk een oppervlakkig lezen zou men zich deerlijk vergissen. Want uit de Memorie van Toelichting bleek al ras, dat naar de mening van de toenmalige regering, geen sprake meer kon zijn dat de overheid een taak zou hebben om door middel van wettelijke voorschriften de heiliging van de zondag het volk af te dwingen.

Wel werd in de gewijzigde wet nog verboden gerucht te maken in de nabijheid van kerken, waardoor de godsdienstoefeningen gestoord worden. Ook werd er nog wel verboden het houden van openbare gemakkelikheden en optochten of bijeenkomsten in de openbare lucht vóór 13.00 uur.

In dit verbod sprak de overheid dus de wens van het volk uit: “Elk wat wils.” Alsof de hoogste Wetgever gediend kan worden met ‘s morgens wat godsdienst bedrijven en het overige van de dag de lusten van ons eigen verdorven hart uit te leven.

In 1976 vond er betreffende de Zondagswet weer een wetswijziging plaats, waarbij de bestaande normen nog meer werden afgezwakt en de plaatselijke overheden het onmogelijk werd gemaakt om sportbeoefening en andere festiviteiten te verhinderen.

En per 1 april 1996 is de bestaande Zondagswet zodanig verruimd dat men 12 zondagen per jaar de winkels mag openstellen om te kopen en te verkopen.

Inmiddels is dit uitgebreid tot 52 zondagen per jaar. Dit ook in het licht gezien van de wens van velen van onze overheid en ons volk. In 2016 is op voorstel

van D66 de Zondagswet opnieuw onder kritiek gesteld. Het verbod van vóór 13.00 uur is vervallen. Gemeenten mogen ook al toestemming geven voor openbare evenementen 's zondagsmorgens. Wel is nog uitdrukkelijk genoemd dat de kerkdiensten e.d. niet gehinderd mogen worden, maar in feite is dit reeds verankerd in het artikel van de godsdienstvrijheid.

Leeft Nederland zich daarmee niet uit in een openbare Godtergende goddeloosheid?

Sprak men in de Zondagswet van 1815 nog van de dag des Heeren, waarmee men bekende dat God Zelf die dag had ingesteld en in alle opzichten geheiligd wilde hebben, wat zij in hun voorschriften in die wet tot uitdrukking brachten, bij de wijzigingen van die wet in latere jaren zoekt men tevergeefs naar de woorden "dag des Heeren" maar spreekt men enkel over de zondag.

Welke droevige gevolgen zullen door velen in de naaste toekomst ondervonden worden?

Zullen er dan misschien zijn, die uit hun broodwinning gestoten zullen worden, omdat zij krachtens hun geweten op zondag geen werk kunnen en willen verrichten?

Zullen van degenen die bij een sollicitatiegesprek te kennen geven dat zij om des gewetenswil of uit kracht van opvoeding op Gods dag geen ongeoorloofd werk kunnen en willen verrichten, hun sollicitaties bij voorbaat reeds terzijde gelegd worden?

Ontstaat er geen oneerlijke concurrentie tussen hen die hun winkels wel openstellen en diegenen die dit uit principe niet kunnen en willen doen?

Zullen de collectieve arbeidsovereenkomsten zodanig opgesteld worden, dat men daardoor verplicht wordt om zondagswerk te verrichten en anders als werkweigeraar bestempeld wordt, met al de gevolgen van dien?

Want laten wij toch gedurig bedenken, dat de satan rondgaat als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden.

Maar wat zal het einde van Neêrlands volk zijn, als wij doorgaan op de heilloze wegen? Wegen, die ons steeds verder van God en Zijn geboden afvoeren indien wij ons daarin verharderen.

Zal de profetie die de profeet Jeremia eens tot Baruch uitsprak betreffende het land en volk van Juda, ook aan Nederland en het Nederlandse volk bewaarheid worden: "Zie, wat Ik gebouwd heb, breek Ik af en wat Ik geplant heb, ruk Ik uit, zelfs dit ganse land?"

Ziende op al hetgeen hierboven neergeschreven is, kunnen wij toch niet anders verwachten. Dan mag men hier spotten gelijk ten tijde van de

apostel Petrus en zeggen dat alle dingen blijven zoals zij waren, ondanks de aankondiging van de oordelen, die over alle kwaad zouden komen. En wordt het woord dat Salomo eens sprak bevestigd: “Omdat niet haastiglijk het oordeel over de boze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der mensen in hen vol om kwaad te doen” (Prediker 8 : 11).

Toch zal, ondanks alle bespottung en verachting, bevestigd worden:
Al ‘t godd’loos volk verdoet G’ als schuim van d’ aard
en: Uw oordeel, HEER’, kan niet dan vreeslijk wezen.

Hoe voor ons persoonlijk

Maar hoe is nu onze verhouding tegenover zondagsarbeid, als wij zelf nog zeggen dat wij daartegen zijn en soms nog blij zijn dat er mensen en instanties zijn, die zich hiertegen verzetten en hun protest laten horen?

Is het ons genoeg, dat er nog predikanten zijn en anderen die tegen dit alles ernstig waarschuwen?

Is men dan tevreden door te zeggen: hij of zij heeft het nog eens goed gezegd?

Zijn er ook in onze binnenkamers nog voorbeden voor allen die in hoogheid gezeten zijn, om ons volk voor te gaan in de wegen die God ons Zelf in Zijn Woord voorschrijft?

Bedenken wij wel eens, dat wij zulk een overheid hebben omdat wij eigenlijk toch wel tevreden zijn dat wij niet aan zulke nauwe beperkingen gebonden zijn. En wat de praktijk van ons leven betreft, geven wij er blijk van dat we arbeid op zondag, die niet geoorloofd is, tegengaan?

Kopen wij toch bij zaken die zondags hun deuren open zetten, omdat zij goedkoper zijn dan zij die om huns gewetens wil hun winkels op Gods dag gesloten houden?

Is ook onder hen, die zich gaarne rekenen onder het reformatorisch volksdeel, niet veel dat ook op Gods dag anders of geheel niet zou gedaan moeten worden?

Wanneer men eerlijk met zichzelf wil handelen, zal een ieder dan niet moeten bekennen, dat er bij hem of haar zelf nog veel te reformeren valt?

Want, zo zegt een zeker schrijver: “De beste verdediging van de sabbat levert hij, die deze dag teder onderhoudt.”

Hoe dikwijls kan men beluisteren dat men als verdediging aanvoert: die predikant, die ouderling, of die Christen of Christin ziet er ook geen kwaad in, zonder ooit te onderzoeken of ook Gods Woord ons daarop een antwoord geeft, nog minder om het zelf biddend de mond des Heeren te vragen.

Zondagsrust en Zondagsheiliging zijn noodzakelijk voor het gehele volksleven, zo luidde de uitspraak op het Eerste Nationale Congres voor Zondagsrust gehouden in 1901 te 's Gravenhage.

Geldt deze uitspraak ook niet voor onze tijd, al zouden wij er gaarne bijvoegen dat het een eis is, die de hoogste Wetgever ons gebiedt en nooit aan kracht inboet.

Roept ons dit niet op om te blijven protesteren, ook tegen de ontheiliging van Gods dag?

Onder Israël moest de sabbatschender gestenigd worden, omdat hij hout was lezende.

Wij zouden zeggen: moet iemand nu gedood worden omdat hij wat hout verzamelde, wellicht om zich te warmen of zijn eten te bereiden?

Toch voerde Mozes dit vonnis uit op Gods bevel, evenals dat de godslasteraar op zulke wijze gestraft moest worden.

Want voor het volk Israël was de sabbat ook nog een bijzonder teken, daar het hun steeds in herinnering bracht dat zij verlost waren uit het diensthuis van Egypte, hetwelk een afschaduwing was, dat het ware Israël eenmaal uit het diensthuis der zonde verlost zou worden, om ingeleid te worden in dat hemels Kanaän, waar de stem des drijvers niet meer gehoord zal worden.

Ons land en volk zou er dan ook alleen bij welvaren, als overheid en onderdaan naar Gods wet en inzettingen kwamen te leven. Alleen in het onderhouden van Gods geboden is grote loon.

Ten besluite

Ieder mens is verplicht zichzelf rekenschap te geven bij al wat hij doet op de dag des Heeren, of het wel of niet geoorloofd is.

Niet, dat wij de Wet Gods ooit volkomenlijk kunnen onderhouden, maar daardoor is de eis Gods niet verminderd.

Ons aller bede mocht dan ook wel gedurig zijn:

*“Leer ons naar Uw wil te handelen,
’k Zal dan in Uw waarheid wandelen;
Neig ons hart en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen Naam.”*

Dan zullen wij niet in de eerste plaats zoeken naar economische en financiële voordelen en wat onze lusten zijn, maar een nauwgezette betrachting

nastreven van hetgeen God in Zijn Woord en Wet van ons eist.

Dan zullen wij geen beroep kiezen waarin Gods wet met voeten vertreden wordt.

Maar ons ook wachten om een betrekking te aanvaarden waar wij verplicht worden om ongeoorloofde arbeid op Gods dag te verrichten.

Dan zullen wij ons ook wachten voor alle wereldse vermaken die onze zinnen strelen, maar van God en Zijn dienst komen af te trekken.

Want dan belooft de Heere Zijn zegen.

“Indien gij uw voet van den sabbat afkeert, van te doen uwen lust op Mijnen heiligen dag; en indien gij den sabbat noemt ene verlustiging, opdat de HEERE geheiligd worde, Die te eren is; en indien gij dien eert, dat gij uwe wegen niet doet en uwe eigen lust niet vindt noch een woord daarvan spreekt; dan zult gij u verlustigen in den HEERE, en Ik zal u doen rijden op de hoogten der aarde en Ik zal u spijzigen met de erve van uw vader Jakob; want de mond des HEEREN heeft het gesproken” (Jesaja 58:13 en 14).

Was dit een vermaning en belofte voor het volk Israël van weleer, toch geldt dit ook voor een ieder onzer, want Gods Woord houdt stand in eeuwigheid en zal geen duimbreed wijken.

Daarom willen wij een ieder waarschuwen om bij het aanvaarden van een betrekking toch nauwlettend toe te zien dat men geen contract tekent, waarin men verplicht wordt om op Gods dag ongeoorloofde arbeid te verrichten, al is het slechts maar voor een enkele keer.

Is dit nu niet al te wettisch gesteld? zo zou men zich kunnen afvragen.

Toch antwoorden wij daarop: neen. Want het is niet wettisch wat God van een ieder mens eist, maar volkomen wettig.

De mens is immers geschapen dat hij al Gods geboden volkomenlijk kon onderhouden, maar omdat de mens zich gans vrijwillig van deze gaven beroofd heeft, is deze eis Gods niet onwettig.

Wettisch is: dat de mens in en uit zijn werken meent de eeuwige zaligheid te verkrijgen; en wettig is al ons doen, dat God in Zijn Woord en Wet van ons eist.

Wij hebben getracht op deze wijze een handreiking te doen voor deze ingrijpende problemen.

Mocht u desondanks met vragen over één en ander bezet zijn, dan zijn wij vanzelfsprekend gaarne bereid u, indien mogelijk, nader van dienst te zijn.

Hoe lief is u de dag des Heeren?

Wij zijn het zo gewoon gaan vinden dat de rustdag ontheilgd wordt door sport, vermaak en werken. Het is onze dure plicht de dag des Heeren waar te nemen zoals de Heere het Zelf ingesteld heeft in Zijn Woord.

Onze vereniging probeert landelijk de zondagsontheiliging te bestrijden en de zondagsrust te bevorderen. Voor slechts 1 euro per jaar bent u al lid. Voor meer informatie of opgeven als donateur:

**Nederlandse Vereniging tot bevordering
van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging**

Frederik van de Paltshof 15

3911 LA Rhenen

Telefoon: 0317 614398

Fax: 0317 616044

E-mail: info@verenigingzondagsrust.nl

IBAN: NL98 INGB 0000 8786 28

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de

ZONDAGSRUST en de **ZONDAGSHEILIGING**

gevestigd te Rhenen

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de
Zondagsrust en de Zondagsheiliging
Fred. v.d. Paltshof 15 - 3911 LA Rhenen